

Publiceringsår 2017

Beslut om ansökningar att starta eller utöka fristående skola

– läsåret 2018/19

Tillståndsstatistik 2017

Diarienummer: 30- 2017:7122

Innehållsförteckning

Beslut om ansökningar att starta eller utöka fristående skola avseende läsåret 2018/19	4
34 fristående skolor får starta höstterminen 2018	4
Gymnasieskolor står för majoriteten av godkända skolor	4
Majoriteten av godkända gymnasieskolor kommer att bedrivas av befintliga huvudmän	5
Färre sökande både vill och får starta grundskola.....	6
Större andel nya huvudmän får starta grundskola	7
Godkända grundskolor jämnt fördelat mellan kommungrupperna	8
53 skolor får utöka sin verksamhet höstterminen 2018	8
Ökat antal utökningar av gymnasieskolor.....	8
20 huvudmän bakom 41 utökade gymnasieskolor.....	9
Färre grundskolor som får utöka sin verksamhet.....	9
Avslag i nästan 60 procent av ansökningarna.....	9
Otillräckligt elevunderlag bakom flest avslag	10
Påtagliga negativa följder är en vanlig avslagsgrund för gymnasieskolor	11

Beslut om ansökningar att starta eller utöka fristående skola avseende läsåret 2018/19

Skolinspektionen har godkänt 34 ansökningar om att starta fristående skolor och 53 ansökningar om att utöka befintliga fristående skolor. I år står gymnasieskolor för majoriteten av godkända nyetableringar och utökningar.

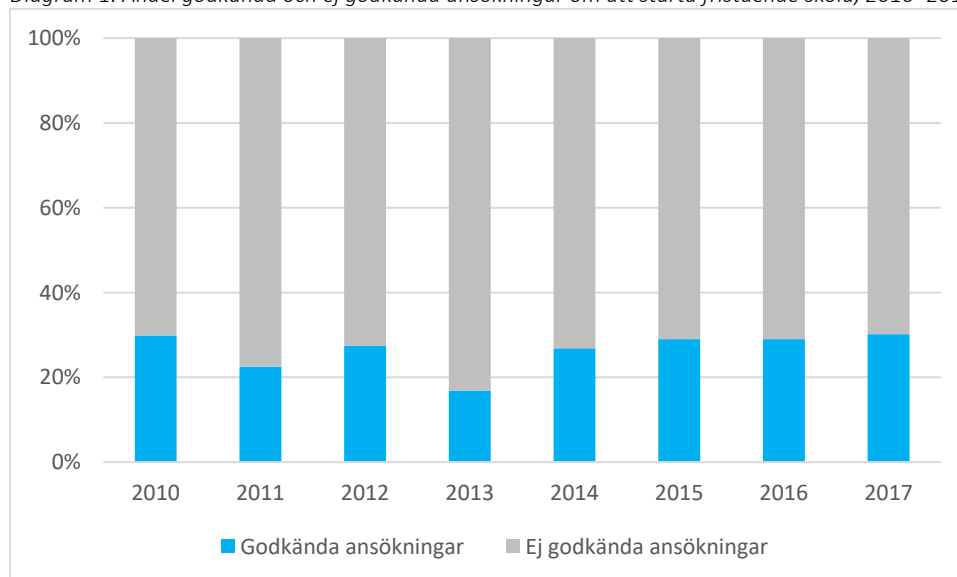
Rapporten visar statistik över beslut gällande 239 ansökningar. Det finns två ansökningar som vid tidpunkten för rapportens framtagning ännu inte fått något beslut. Dessa inväntar en tillsynsrapport gällande den sökande skolan.

Skolinspektionen bedömer ansökningar utifrån kraven i skollagen samt övriga lagar och regler för den aktuella utbildningen. Prövningen görs för att säkra att alla barn och elever får en likvärdig utbildning, oavsett vilken skola de går på. Det är därför viktigt att den som ansöker om att bli godkänd som huvudman kan visa för Skolinspektionen att utbildningen kommer leva upp till de krav som ställs.

34 fristående skolor får starta höstterminen 2018

Skolinspektionen har godkänt 34 av 115, vilket motsvarar 30 procent av inkomna ansökningar om att starta fristående skola med start läsåret 2018/19. Andelen godkända ansökningar om att få starta fristående skolor har legat på ungefär samma nivå under flera år. Föregående år godkändes 43 skolor.

Diagram 1. Andel godkända och ej godkända ansökningar om att starta fristående skola, 2010–2017

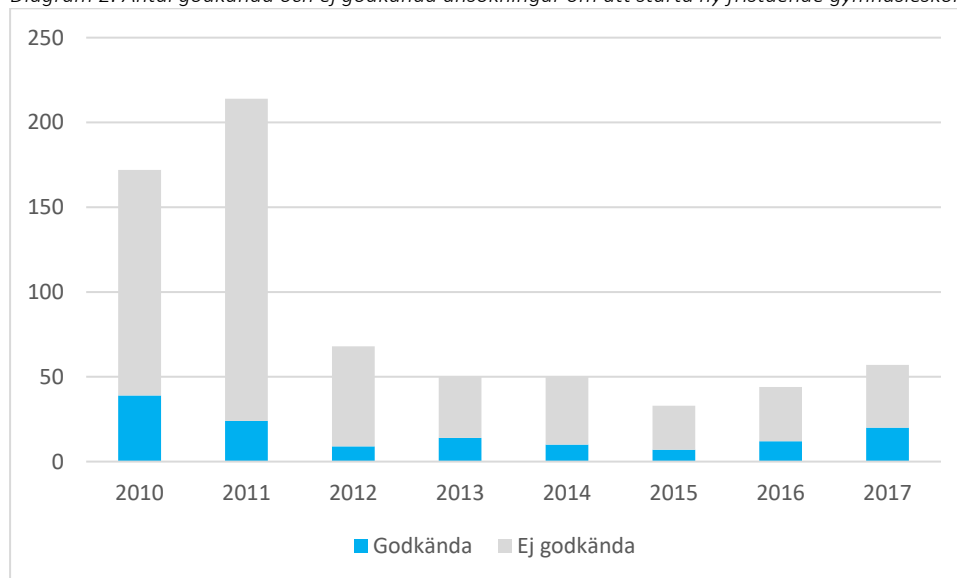
Gymnasieskolor står för majoriteten av godkända skolor

Av de 34 godkända fristående skolorna som får starta är 20 gymnasieskolor. Tidigare år har majoriteten varit grundskolor.

I år inkom 56 ansökningar, vilket är det högsta antalet ansökningar om nyetablering av gymnasieskola sedan 2012 då 68 ansökningar kom in. Andelen godkända ansökningar avseende gymnasieskolor uppgick till 35 procent.

Förra året var både antalet ansökningar och andelen godkända ansökningar lägre än i år. Då godkändes 12 gymnasieskolor och andelen godkända ansökningar var 27 procent.

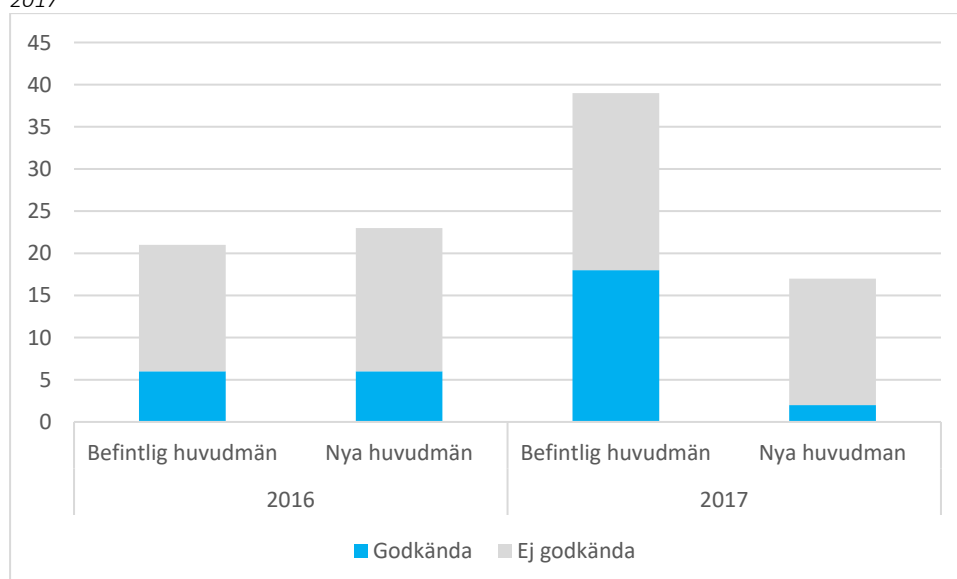
Diagram 2. Antal godkända och ej godkända ansökningar om att starta ny fristående gymnasieskola, 2010–2017.

Majoriteten av godkända gymnasieskolor kommer att bedrivas av befintliga huvudmän

Tolv huvudmän står bakom de 20 godkända gymnasieskolorna. Majoriteten av dessa, 18 av 20 skolor, kommer att bedrivas av befintliga skolhuvudmän. Det inkom fler ansökningar från befintliga huvudmän om att starta gymnasieskola 2017, 39 jämfört med 17 från nya huvudmän. Ungefär hälften, 46 procent, av ansökningarna från befintliga huvudmän har fått godkänt att starta. Motsvarande siffra för nya huvudmän är endast drygt tio procent. Förra året godkändes lika många ansökningar från befintliga som från nya huvudmän.

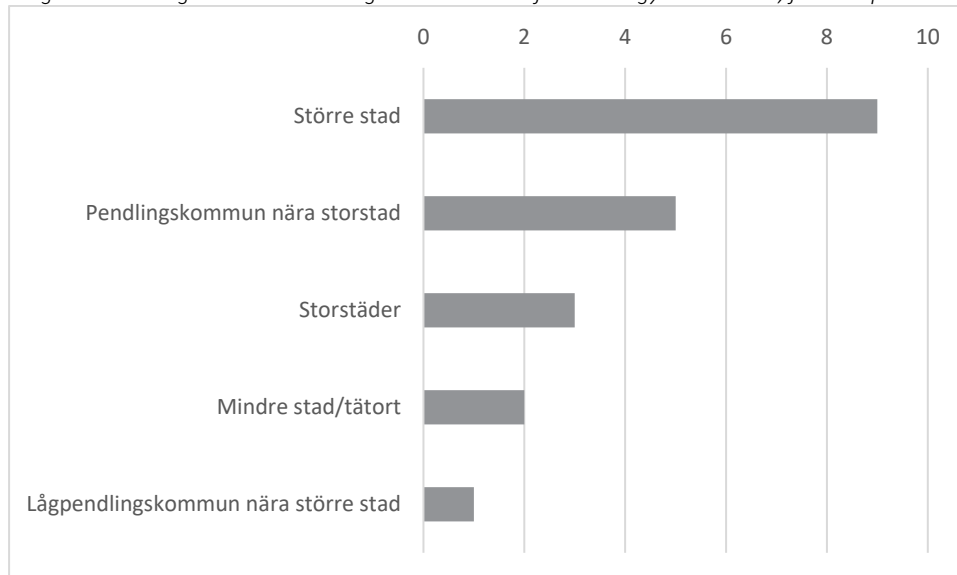
Diagram 3. Antal godkända och ej godkända ansökningar gällande gymnasieskolor av befintliga och nya huvudmän, 2016–2017

Flest godkända gymnasieskolor ligger i större städer

De flesta godkända gymnasieskolorna ligger i storstäder, storstadsnära kommuner och större städer och endast två av 20 ligger i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.

Diagram 4. Antal godkända ansökningar om att starta fristående gymnasieskola, fördelat per kommungrupp.

Tidigare år har statistik visats om befintliga och nya huvudmän vill etablera sig i olika kommuntyper. I år är det endast två nya huvudmän vilket innebär att antalet observationer i denna grupp är för lågt för att kunna dra några slutsatser.

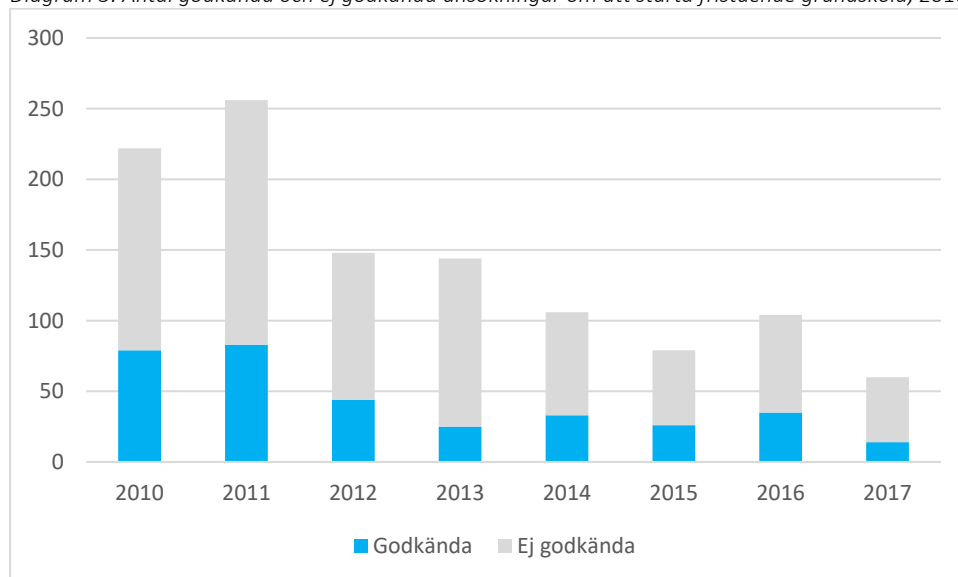
Två kommuner utan tidigare fristående gymnasieskola har berörts av inkomna ansökningar, dessa ansökningar har dock inte fått godkänt utan alla godkända skolor ligger i kommuner som redan har en fristående gymnasieskola.

Färre sökande både vill och får starta grundskola

Av de 34 godkända fristående skolorna som får starta är 13 grundskolor. Antalet godkända grundskolor är det lägsta sedan Skolinspektionen bildades 2008. Även antalet ansökningar avseende grundskola är det lägsta sedan dess. Andelen godkända ansökningar gällande grundskola har varit drygt 30 procent under flera år men i år har det minskat något till 24 procent.

Förra året var både antalet ansökningar och andelen godkända ansökningar högre än i år. Då godkändes 34 grundskolor och andelen godkända ansökningar var 34 procent.

Diagram 5. Antal godkända och ej godkända ansökningar om att starta fristående grundskola, 2010–2017.

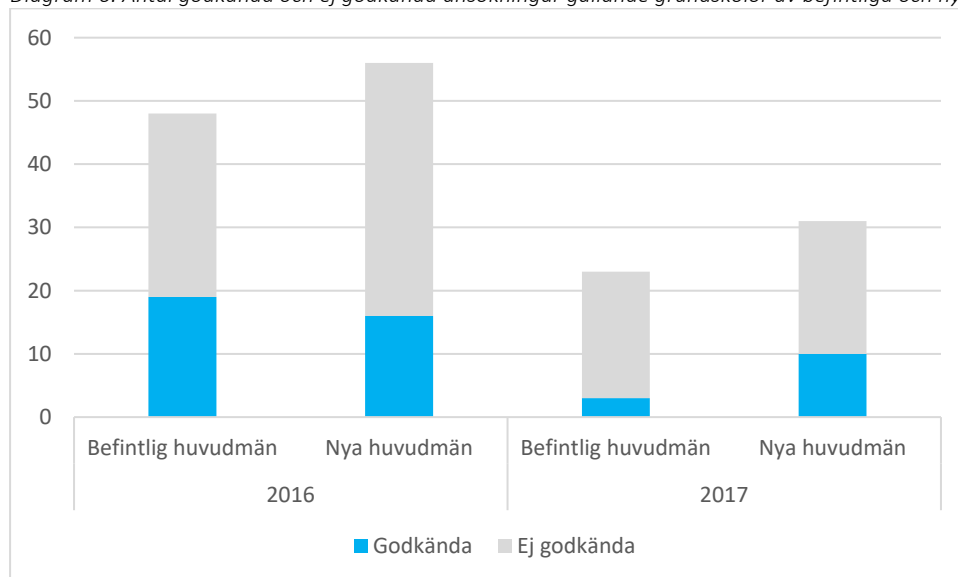
Två godkännande i år gäller grundsärskolor.

Större andel nya huvudmän får starta grundskola

Nya huvudmän är dominerande bland de grundskolor som får starta nästa år, 10 av 13 godkända skolor kommer att bedrivas av nya huvudmän. Något fler ansökningar om att starta grundskolor inkom från nya huvudmän jämfört med befintliga, 31 jämfört med 24. Drygt 30 procent av ansökningar från nya huvudmän har fått beslut om godkännande men bara drygt 10 procent av ansökningar från befintlig huvudmän.

Förra året var det ungefär lika många ansökningar från nya huvudmän som befintliga som fick godkänt.

Diagram 6. Antal godkända och ej godkända ansökningar gällande grundskolor av befintliga och nya huvudmän, 2016–2017

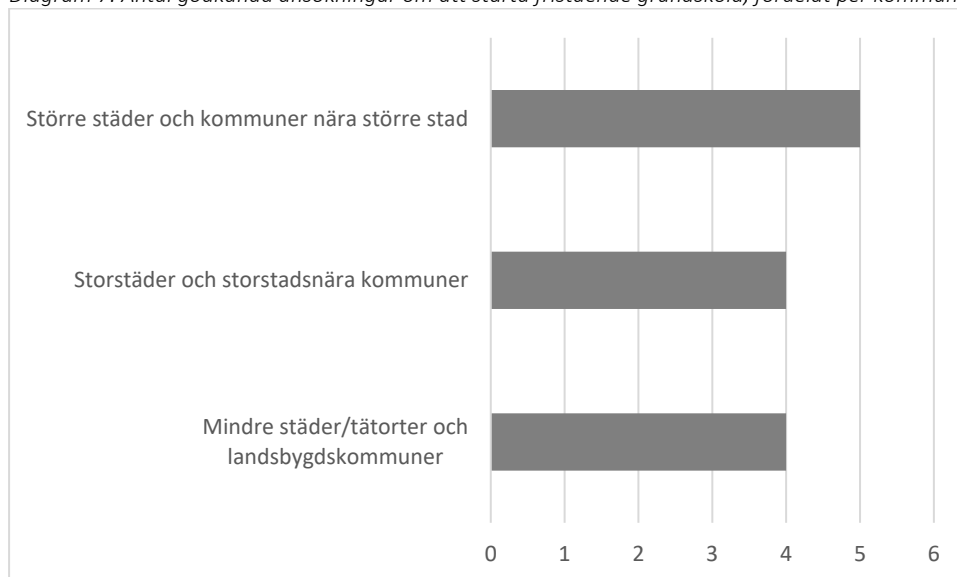

Godkända grundskolor jämnt fördelat mellan kommungrupperna

De 13 grundskolor som fått godkänt att starta är relativt jämnt fördelade mellan de tre huvudgrupperna för kommuner: storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större städer samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.

Sex kommuner utan tidigare fristående grundskola har berörts av inkomna ansökningar. Dessa ansökningar har dock inte fått godkänt utan alla godkända skolor ligger i kommuner som redan har en fristående grundskola. Tidigare år har statistik visats om befintliga och nya huvudmän vill etablera sig i olika kommuntyper. I år är det endast tre befintliga huvudmän, vilket innebär att antalet observationer i denna grupp är för lågt för att man ska kunna dra några slutsatser.

Diagram 7. Antal godkända ansökningar om att starta fristående grundskola, fördelat per kommungrupp.

Not: SKLs kommungruppsindelning 2017

53 skolor får utöka sin verksamhet höstterminen 2018

Förutom att ansöka om *nyetablering* kan huvudmän ansöka om att *utöka* sin befintliga verksamhet. Det kom in 126 ansökningar om utökning i år, och Skolinspektionen har godkänt 53 av dessa med start läsåret 2018/19. Detta motsvarar 42 procent och motsvarade siffra var 48 procent förra året då 58 skolor godkändes.

Ökat antal utökningar av gymnasieskolor

Majoriteten av godkända utökningar gäller gymnasieskolor avseende nya program eller inriktningar, detta i likhet med tidigare år. Dessa ökade precis som nyetableringar av gymnasieskolor både gällande antalet ansökningar och andel godkända ansökningar. I år har 41 skolor godkänts jämfört med 21 förra året och andelen godkända ansökningar ökade från 30 till 50 procent.

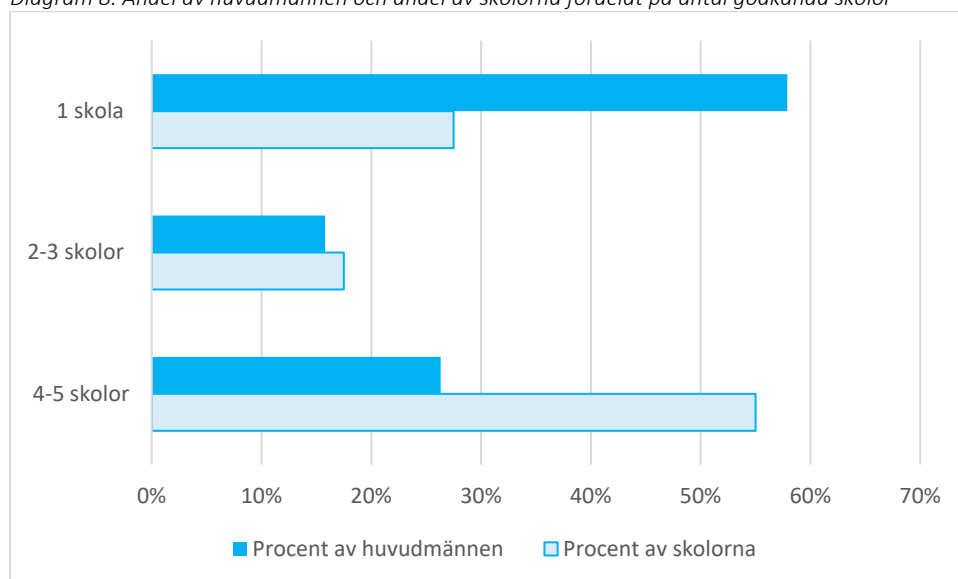
Nio godkännanden gäller gymnasieutbildningar som avviker från den nationella programstrukturen, vilket kan jämföras med 20 godkännanden förra året. Detta är nationellt godkända idrottsutbildningar, riksrekryterande utbildningar samt så kallade särskilda varianter av utbildningar, vars tillstånd måste

förnyas vart femte år. Inflödet av denna form av ansökningar låg i år på samma nivå som föregående år. En gymnasiesärskola har också fått godkänt att utöka sin verksamhet.

20 huvudmän bakom 41 utökade gymnasieskolor

Sammanlagt får 20 huvudmän utöka sin verksamhet för gymnasieskolor 2018. Majoriteten, cirka 77 procent, av de skolor som fått godkänt att utöka sin verksamhet ligger i en storstad eller större stad. Andelen huvudmän som fått godkänt att utöka endast en gymnasieskola är 58 procent, dock svarar dessa endast för 28 procent av de godkända skolorna. Omvänt är det 26 procent av huvudmän som fått godkänt att utöka 4-5 skolor och dessa svarar för hela 55 procent av de godkända skolorna.

Diagram 8. Andel av huvudmännen och andel av skolorna fördelat på antal godkända skolor

Färre grundskolor som får utöka sin verksamhet

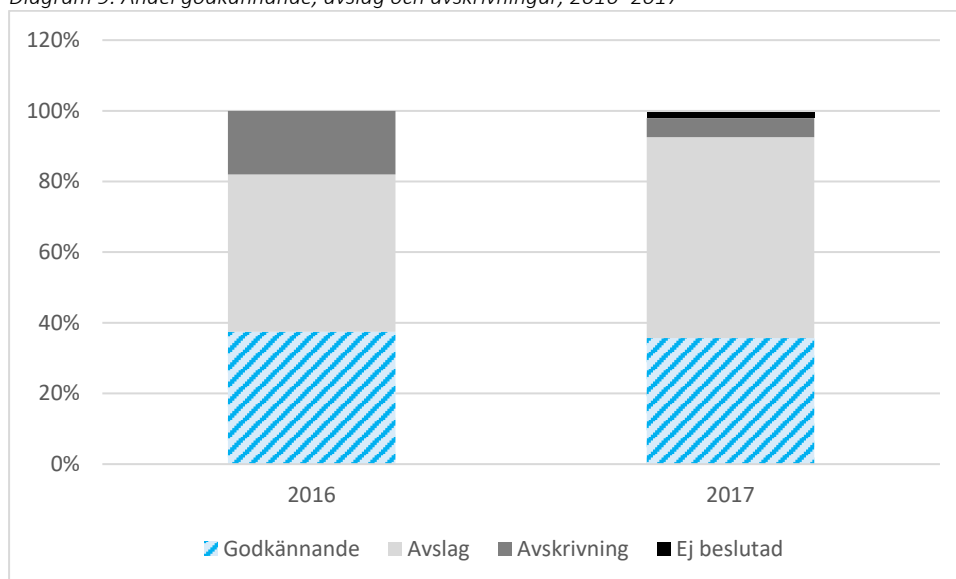
Endast en grundskola har fått godkänt att utöka sin verksamhet vilket är betydligt färre än förra året då 14 grundskolor godkändes. Även antalet ansökningar om utökande av grundskolor minskade i år från redan låga nivåer, från 19 till 10. En grundsärskola har också fått godkänt att utöka sin verksamhet.

Avslag i nästan 60 procent av ansökningarna

Skolinspektionen kan godkänna, avskriva eller avslå en ansökan om att starta fristående skola. En ansökan avskrivs då en sökande tar tillbaka sin ansökan. Ett avslag innebär att Skolinspektionen gör bedömningen att sökanden inte uppfyller de krav och riktlinjer som krävs för att bedriva skolverksamhet eller att etableringen innebär påtagliga negativa följder för det kommunala skolväsendet i en kommun.

Ett beslut kan innehålla både godkännande och avslag för olika programinriktningar/årskurser i ansökan. Av sammanlagt 239 ansökningar, som Skolinspektionen fattat beslut om när statistiken togs fram, har 138 fått avslag på hela sin ansökan. Detta motsvarar 58 procent av alla beslutade ansökningar. Motsvarande siffra för 2016 var 45 procent men andelen avskrivningar låg då på en högre nivå.

Diagram 9. Andel godkännande, avslag och avskrivningar, 2016–2017

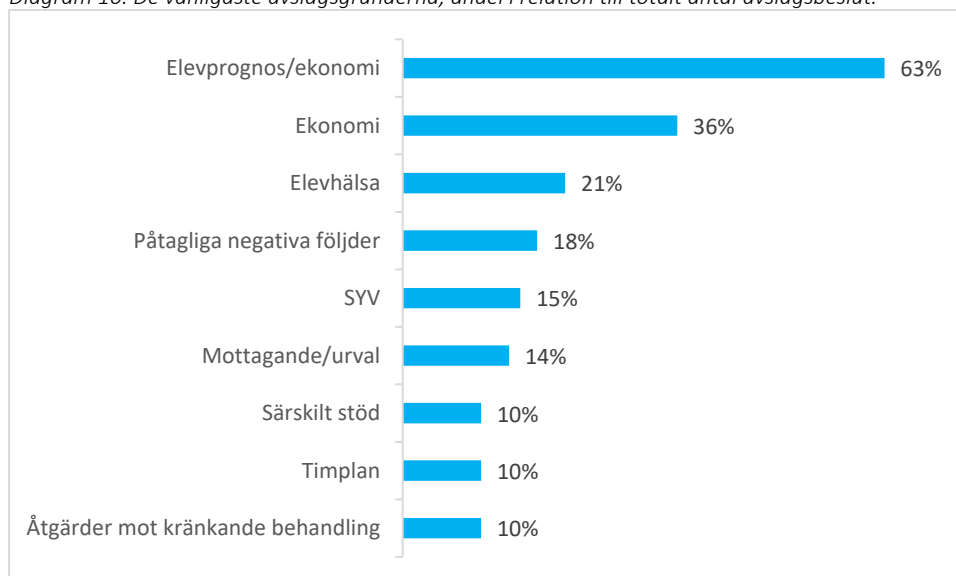

Otillräckligt elevunderlag bakom flest avslag

Den vanligaste avslagsgrunden är elevprognos och ekonomi, det vill säga att sökanden inte visat att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt. Totalt har 87 ansökningar, 63 procent, fått avslag på denna grund. Detta är dock en minskning jämfört med föregående år då 75 procent av avslagen innehöll denna grund. De näst vanligaste avslagsgrunderna är ekonomi och elevhälsa.

Ett beslut kan ha flera avslagsgrunder och mer än hälften av avslagsbesluten, cirka 55 procent, har fler än en avslagsgrund. Resterande beslut har endast en avslagsgrund och då är den vanligaste avslagsgrunden elevprognos/ekonomi. Bland de som har beslutats med fler än en avslagsgrund är det genomsnittliga antalet avslagsgrunder fyra.

Diagram 10. De vanligaste avslagsgrunderna, andel i relation till totalt antal avslagsbeslut.

Påtagliga negativa följder är en vanlig avslagsgrund för gymnasieskolor

Avslagsgrunderna skiljer sig något mellan grundskola och gymnasieskola samt om det är nyetablering eller utökning. För gymnasieskolor, både nyetablering och utökning, är påtagliga negativa följder för det kommunala skolväsendet en vanlig grund för avslag. Denna grund finns med i 25 procent av avslagen för gymnasieskolor. Brist gällande studie- och yrkesvägledare är en vanlig avslagsgrund för nyetablering av grundskola där 40 procent av avslagen innehåller denna grund.